

ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ & ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΩΝ
ΠΟΙΟΤΙΚΟΥ & ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Ταχ. Δ/ση: Καστοριάς 32Α, 71307 Ηράκλειο
Τηλ: 2810.224948, Fax: 2810.225616
Email: pkpfiraklio@minagric.gr

Τα δελτία αναρτώνται στην ιστοσελίδα του υπουργείου
www.minagric.gr και αποστέλλονται μέσω e-mail σε κάθε
ενδιαφερόμενο με αίτημα στο agrodeltiokriti@gmail.com

Εφαρμόζετε πιστά τις οδηγίες χρήσης των φαρμάκων.
Έτσι προστατεύετε εσείς, ο καταναλωτής και το περιβάλλον.

ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΙΑ (ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΗ – ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΗ)

Πληροφορίες - Παρατηρήσεις υπαίθρου: MSc Μαρία Ζ. Ροδιτάκη

11.

Κερκόσπορα: Σκούρος μεταχρωματισμός στην κάτω επιφάνεια των φύλλων. Ελαιόδεντρο έντονα προσβεβλημένο με πρόωρη φυλλόπτωση.

Κυκλοκόνιο: Χαρακτηριστικές κυκλικές καστανές κηλίδες στην επάνω επιφάνεια των φύλλων.

Καρκίνωση: Εξογκώματα στα κλαδιά.

Λειχήνες

<p>ΚΥΚΛΟΚΟΝΙΟ: (<i>Spilocaea oleagina</i>)</p> <p>Διαπιστώσεις:</p> <p>Οδηγίες:</p>	<p>Μυκητολογική ασθένεια που ευνοείται σε περιοχές με αυξημένη υγρασία σε ευαίσθητες ποικιλίες (Θρουμπολιά, Τσουνάτη, Καλαμών, Αμφισσας). Η ποικιλία Κορωνέικη (<i>ψιλολιά</i>) είναι περισσότερο ανθεκτική.</p> <p>Μολύνσεις γίνονται το φθινόπωρο και την άνοιξη, με μεγαλύτερη ένταση το φθινόπωρο. <u>Πτώση της θερμοκρασίας (16-20 °C) και βροχερός ή πολύ υγρός καιρός ευνοούν νέες μολύνσεις.</u> Στα παλαιότερα φύλλα, στην πάνω επιφάνεια εμφανίζονται χαρακτηριστικές καστανές κυκλικές κηλίδες, γνωστές ως “<u>μάτια παγωνιού</u>”.</p> <p>Χρόνιες προσβολές κυκλοκονίου οδηγούν τα δέντρα σε έντονη φυλλόπτωση, εξασθένιση και μείωση της παραγωγής.</p> <p>— Την αντιμετώπιση της ασθένειας διευκολύνουν <u>καλλιεργητικά μέτρα μείωσης της υγρασίας και δημιουργίας συνθηκών αερισμού των δέντρων</u> (αραιή φύτευση, κατάλληλο κλάδεμα, κατεργασία εδάφους, καλύτερη στράγγιση).</p> <p>— Σε περιοχές όπου η ασθένεια ενδημεί ή ευνοείται από συνθήκες αυξημένης υγρασίας σε ελαιώνες ευπαθών ποικιλιών συστήνεται προληπτικός ψεκασμός με χαλκούχα και άλλα εγκεκριμένα μυκητοκτόνα.</p>
<p>ΚΕΡΚΟΣΠΟΡΑ: (<i>Pseudocercospora cladosporioides</i>)</p> <p>Συμπτώματα:</p> <p>Οδηγίες:</p>	<p>Μυκητολογική ασθένεια της ελιάς που προκαλεί σοβαρή πρόωρη φυλλόπτωση. Στην κάτω επιφάνεια των φύλλων εμφανίζεται σκούρος γκριζωπός μεταχρωματισμός που συγγέεται με την καπνιά. Στην πάνω επιφάνεια χλωρωτικές ή κίτρινες αρχικά κηλίδες νεκρώνονται προκαλώντας έντονη φυλλόπτωση αργά την άνοιξη και το καλοκαίρι. Στους άωρους καρπούς σχηματίζονται καστανές κηλίδες ελαφρά βυθισμένες ενώ στους ώριμους η συνένωση γειτονικών κηλίδων προκαλεί σήψεις.</p> <p>— <u>Μεγαλύτερη ανάγκη προστασίας έχουν οι ελαιώνες που βρίσκονται σε περιοχές υγρές με ανεπαρκή αερισμό.</u> Προτείνονται τα καλλιεργητικά μέτρα που αναφέρονται στο κυκλοκόνιο.</p> <p>— <u>Συστήνεται προληπτικός ψεκασμός με εγκεκριμένα μυκητοκτόνα που έχουν ταυτόχρονη δράση και κατά του κυκλοκονίου.</u></p>
<p>ΒΟΥΛΑ (Ξεροβούλα ή Σαποβούλα) (<i>Camarosporium dalmaticum</i>)</p> <p>Διαπιστώσεις:</p> <p>Σύσταση:</p>	<p><u>Απαραίτητη προϋπόθεση για την εκδήλωση αυτής της μυκητολογικής ασθένειας είναι η προσβολή του καρπού από το δάκο.</u> Η μόλυνση γίνεται στα νύγματα φωτοκίας του εντόμου και το μόλυσμα μεταφέρεται από το παράσιτο του δάκου <i>Prolasioptera berlesiana</i>. <u>Η εμφάνιση και η ένταση της ασθένειας συνδέονται άμεσα με τον πληθυσμό του δάκου και το βαθμό δακοπροσβολής στον ελαιώνα.</u></p> <p>Οι προσβολές του μύκητα είναι δευτερογενείς και εκδηλώνεται με δύο μορφές ανάλογα με την εποχή προσβολής και την ωριμότητα των καρπών. Τους θερινούς μήνες και στις αρχές του φθινοπώρου προσβάλλει <u>άωρους καρπούς</u> προκαλώντας βυθισμένες φελλώδεις καστανόχρωμες κηλίδες “ξεροβούλα”. Το φθινόπωρο ή σπανιότερα στις αρχές του χειμώνα προσβάλλει <u>ημιώριμους και ώριμους καρπούς</u> και η κηλίδα καταλαμβάνει όλη την επιφάνεια του καρπού προκαλώντας καστανόχρωμη μαλακή σήψη “σαποβούλα”. Πάνω στις κηλίδες διακρίνονται μαύρα στίγματα που είναι οι καρποφορίες του μύκητα. Σε όλες τις περιπτώσεις οι προσβεβλημένοι καρποί πέφτουν πρόωρα.</p> <p>— <u>Η συστηματική καταπολέμηση του δάκου περιορίζει την εκδήλωση της ασθένειας.</u></p>

<p>ΚΑΡΚΙΝΩΣΗ: (<i>Pseudomonas savastanoi</i>)</p> <p>Διαπιστώσεις:</p> <p>Οδηγίες:</p>	<p>Πολύ σοβαρή ασθένεια που οφείλεται σε βακτήριο. Εμφανίζεται συνήθως στα κλαδιά και στους κλάδους με το σχηματισμό εξογκωμάτων (<i>φυμάτια, καρκινώματα</i>), σπανιότερα στους βραχίονες, στον κορμό και στα φύλλα. Η ασθένεια εκδηλώνεται σε όλη τη διάρκεια του έτους, <u>εφόσον ο καιρός είναι υγρός ή βροχερός και υπάρχουν πληγές στα δένδρα που αποτελούν τα σημεία εισόδου του παθογόνου.</u> Νέες μολύνσεις προκαλούνται μετά από ράβδισμα, κλάδεμα, παγετό, χαλάζι ή δυνατό άνεμο.</p> <p><u>Η ποικιλία Κορωνέικη είναι πολύ ευαίσθητη στο βακτήριο.</u> Κλαδιά τρυφερά, έντονα προσβεβλημένα εξασθενούν και ξηραίνονται. Όταν προσβάλλονται <u>δέντρα μικρής ηλικίας</u> εξασθενούν γρήγορα και μπορεί να προκληθεί νέκρωση ολόκληρων των δένδρων.</p> <p>— <u>Στη σύσταση νέου ελαιώνα αποφεύγετε την πυκνή φύτευση και επιλέγετε δενδρόλλα απαλλαγμένα από την ασθένεια.</u></p> <p>— <u>Αποφεύγετε το ράβδισμα και το κλάδεμα των δέντρων με υγρό και βροχερό καιρό.</u></p> <p>— <u>Τα προσβεβλημένα με όγκους κλαδιά αφαιρούνται, απομακρύνονται και καταστρέφονται.</u> Τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται στο κλάδεμα απολυμαίνονται συστηματικά με εμβάπτιση σε διάλυμα 5% οινόπνευματος ή χλωρίνης.</p> <p>— <u>Συστήνονται προληπτικοί ψεκασμοί με εγκεκριμένα χαλκούχα σκευάσματα αμέσως μετά τη συγκομιδή, το κλάδεμα, ισχυρό παγετό ή χαλάζι.</u></p>
<p>ΚΑΠΝΙΑ: (<i>Capnodium oleoprhilum</i>)</p> <p>Οδηγίες:</p>	<p>Είναι μύκητας που αναπτύσσεται σε μελιτώματα κοκκοειδών. Λεπτή μαύρη στρώση καρποφοριών του μύκητα καλύπτει τα φύλλα και τα κλαδιά και δυσχεραίνει τις φυσιολογικές λειτουργίες του δέντρου προκαλώντας εξασθένιση.</p> <p><u>Ευνοείται από υψηλή υγρασία σε ελαιώνες με ποκνή βλάστηση.</u></p> <p>— <u>Η έγκαιρη καταπολέμηση των κοκκοειδών εντόμων και το κλάδεμα περιορίζουν την εξάπλωση της καπνιάς.</u></p> <p>— <u>Συστήνεται επέμβαση με χαλκούχο σκεύασμα μετά τη συγκομιδή.</u></p>
<p>ΛΕΙΧΗΝΕΣ:</p> <p>Οδηγίες:</p>	<p><u>Αναπτύσσονται σε περιοχές αυξημένης υγρασίας.</u> Κορμοί και κλάδοι καλύπτονται με μια λεπτή κιτρινοπράσινη στρώση.</p> <p>— Κατά τη διάρκεια της <u>βροχερής περιόδου</u>, ξεκινώντας μετά τη συγκομιδή, συστήνονται ψεκασμοί με χαλκούχα σκευάσματα για την αποκόλληση των λειχήνων. <u>Καλύπτονται οι κορμοί και οι βραχίονες.</u></p>

- Χρησιμοποιείτε σκευάσματα φυτοπροστασίας με έγκριση στην καλλιέργεια της ελιάς. Στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ <https://1click.minagric.gr/oneClickUI/frmFytoPro.zul> και στις επιλογές: **ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ & ENTOMO (Εχθρό)** ή **ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΑΤΑ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ & ΑΣΘΕΝΕΙΑ** στην καλλιέργεια της ελιάς μπορείτε να ενημερώνεστε για τα **εγκριμένα εντομοκτόνα και μυκητοκτόνα** σύμφωνα με τις τελευταίες τροποποιήσεις των εγκρίσεων.
- **Επιλέγετε κατάλληλα σκευάσματα ώστε να διασφαλίζεται ο χρόνος που μεσολαβεί από την εφαρμογή μέχρι τη συγκομιδή για να αποφύγετε υπολείμματα φυτοπροστατευτικών στο παραγόμενο ελαιόλαδο.** Οι εφαρμογές χαλκούχων σκευασμάτων έχουν δράση προστατευτική, συνιστούν προληπτική αντιμετώπιση και γίνονται τουλάχιστον 21 ημέρες πριν τη συγκομιδή.

ΔΑΚΟΚΤΟΝΙΑ 2021: Ανακοινώσεις και δράσεις του Προγράμματος Δακοκτονίας των Περιφερειακών Ενοτήτων Χανίων, Ρεθύμνης, Ηρακλείου και Λασιθίου αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας: <https://www.crete.gov.gr/category/enimerosi/grafeio-typoy/release/enimerosi-agroton/dakoktonia>

Ηράκλειο 6 Οκτωβρίου 2021

Η Προϊσταμένη Τμήματος

Κληρονόμου Ευφροσύνη